

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande avseende Ds 2014:34 Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring

Rikssarkivet har getts möjlighet att yttra sig över rubricerad promemoria.

I promemorian föreslås att rutinerna vid och reglerna för överlämnande av allmänna handlingar för förvaring hos andra organ än myndigheter ska skärpas. Förslagen innebär i första hand ett ökat ansvar för de organ som förvarar allmänna handlingar, bland annat organens informationsansvar vid eventuella förändringar i förvaringen av handlingarna samt vården av dessa. Förslagen innebär också att ett större ansvar läggs på de myndigheter som avser att överlämna handlingarna, dvs. i fråga om att ordna och förteckna de delar av arkivet som ska överlämnas och i god tid ansöka om ett beslut om överlämnande. Rikssarkivet tillstyrker förslagen och ser dessa som en viktig förutsättning för att kunna få den överblick över de allmänna handlingar som är överlämnade samt var och hur dessa förvaras som lagstiftaren eftersträvat.

Av kapitel 13 Konsekvenser framgår att förslagen innebär nya arbetsuppgifter och arbetsformer för arkivmyndigheten och då särskilt Rikssarkivet. Det rör sig om en ny beslutsprocess för beredning av ärenden för regeringens beslut, om årlig bevakning av att organen uppfyller sina skyldigheter genom uppföljning av organens årliga rapportering och genom inspektion. Det innebär nya tillsynsformer med fler sanktionsmöjligheter än vad som Rikssarkivet förfogar över idag. Det förutsätter, med största sannolikhet, att det behöver inrättas en ny funktion för hanteringen av frågorna och särskilda insatser för kompetensökning och metodutveckling.

För att finansiera den nya verksamheten föreslås att arkivmyndigheten får ta ut avgifter som ska täcka såväl kostnaderna för tillsynen av de enskilda organ som förvarar allmänna handlingar som kostnaderna för att följa upp återrapporteringen samt hålla och förvalta registret över organen och de handlingar dessa förvarar. Rikssarkivet föreslås få i uppdrag att fastställa avgifterna. Dessa ska redovisas enligt bruttoprincipen och därmed inte heller specialdestineras, dvs. behållas av Rikssarkivet. Kostnaderna ska istället täckas via myndighetens anslag, se promemorians avsnitt om Avgifter s. 111. Rikssarkivet har inget att erinra mot den föreslagna finansieringsformen. Samtidigt vill vi dock framhålla att en viktig förutsättning för att Rikssarkivet

YTTRANDE
2013-10-06Dnr RA 04-2014/5377
Ert Dnr N2014/2822/ITP

ska kunna genomföra de nya arbetsuppgifterna på ett kvalitativt bra sätt är att anslaget utökas med ett belopp som motsvarar de faktiska kostnaderna för att genomföra uppdraget. Ett oförändrat anslag kommer sannolikt att innebära minskade resurser för den ordinarie tillsynsverksamhet, en verksamhet som redan idag har begränsade resurser.

Vidare vill vi göra ett förtydligande i fråga om godkännande av arkivlokaler, se avsnitt 7.2 Rapportering och kontroll, s 68 sista stycket. Riksarkivet godkänner idag inte myndigheters arkivlokaler. I 18 – 19 §§ arkivförordningen (1991:446) fastställs myndigheternas skyldighet att informera arkivmyndigheten när dessa planerar någon form av förändring i sin förvaring av arkivhandlingar detta för att arkivmyndigheten ska få möjlighet att yttra sig. Dessa bestämmelser har kompletterats genom Riksarkivets tekniska funktionskrav i föreskrifter och allmänna råd om arkivlokaler, RA-FS 2013:4. Reglering innebär dock inget faktisk godkännande av arkivlokaler. Det vi gör förutom viss rådgivning är att vi inspekterar och i de fall det behövs förelägger myndigheterna och organen att åtgärda eventuella brister.

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarien Björn Jordell. Närvarande vid ärendets slutliga handläggning har även varit chefsjuristen Efwa Westre Stövander, enhetschef Håkan Lövblad och avdelningschefen Désirée Veschetti Holmgren, föredragande.

Björn Jordell

Désirée Veschetti Holmgren